

# РЕШЕНИЕ

№ 10397

гр. София, 16.06.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 170 СЪСТАВ**, в публично заседание на седемнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: РОЗАЛИНА Г. БОТЕВА

при участието на секретаря НИЯ ИВ. РАЙЧИНОВА  
като разгледа докладваното от РОЗАЛИНА Г. БОТЕВА Гражданско дело № 20221110102722 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба на К. С. С. против \*\*\*\*\* (\*\*\*\*\*), с която са предявени обективно съединени искове, с правно основание чл. 181, ал. 2 и ал. 3 ЗМВР, за левовата равностойност на неусвоения лимит за униформено облекло за периода от 2018 г. до 2021г. и неусвоения лимит за напитки, дължими при полагането на нощен труд от 22,00 часа до 6,00 часа за периода от 01.04.2018г. до 31.12.2021г.

С определение от 17.03.2023г. е допуснато изменение на предявения иск за левовата равностойност на неусвоения лимит за напитки, по отношение на размера му, като същият се счита предявен за сумата 92,40 лева.

Ищецът извежда субективните си права при твърдения, че работи по служебно правоотношение в 01 група на 04 сектор „Охрана на публичния ред и оперативни обекти“, отдел „Охранителна полиция“ при ответника, по силата на което заема длъжността „старши полицаи, водач на патрулен автомобил“.

Поддържа, че за длъжността която изпълнява, е въведено изискване изпълнението на служебните задължения да е в униформено облекло, съгласно чл. 151, ал. 4 ЗМВР, вр. чл. 57, ал. 1 от ЗМВР и чл. 10, ал. 1 от Наредба №8121з- 1010/ 24.08.2015г. за униформеното облекло и работното облекло за служебно ползване в

МВР. Във връзка с това на ищеца се полагало ежегодно униформено облекло, разпоредено с лимит от министъра на вътрешните работи и получавано като лично вещеве доволствие, на основание чл. 181, ал. 2 ЗМВР и чл. 3, ал. 1 от Наредба № 8121з – 1010/24.08.2015г. за държавните служители, изпълняващи служебните си задължения в униформено облекло, в

която бил определен лимит в размер на 400 лв. годишно, съобразно заповеди на министъра на вътрешните работи, издавани за периода от 2018г. до 2021г., като на основание разпоредбата на чл. 181, ал. 2 ЗМВР органът по назначаване бил длъжен да осигурява униформеното облекло. Поддържа, че задължение на ответника, като орган по назначаване, било да осигурява такова за всяка календарна година, но за процесния период от 2018г. до 2021г. включително, ищецът не бил получил униформено облекло въпреки че в края на всяка календарна година ищецът е представил своята вещева заявка, в която е посочвал необходимите му за следващата година елементи от униформеното му облекло, поради което претендира полагащата му се стойност за следващото му се униформено облекло.

Ищецът също сочи, че на основание чл. 181, ал. 3 ЗМВР по време на полаганите от него нощни смени му се следват ободряващи напитки, които органът по назначението му не му е предоставил в натура. Твърди, че за периода от 01.04.2018г. до 31.12.2021г. е положил 450 нощни дежурства, като за всяка от тях му се дължи по 1 лева, или общата сума от 450 лева, която също претендира. Прави искане за присъждане на законната лихва върху главните вземания от датата на подаване на исковата молба – 19.01.2022г., до окончателното изплащане.

Ответникът \*\*\*\*\* оспорва предявените искове по основание и размер. Не оспорва, че ищецът през посочения в исковата молба период е заемал твърдяната при ответника длъжност, както и че заеманата длъжност изисква да изпълнява служебните си задължения в униформено облекло. Твърди, че за релевантния период са приложими заповед № 8121з-632/19.06.2018 г., заповед № 8121з-167/18.02.2019г., заповед № 8121з-250/28.02.2020г. и заповед № 8121з-129/02.02.2021г., с които бил определен лимитът за униформено облекло на държавните служители, изпълняващи служебните си задължения в униформено облекло, в размер на 400 лева, а условията и редът за предоставяне на сумите и доволствията били определени с Наредба № 8121з- 1175/29.09.2015г. Поддържа, че не е налице законово уредено задължение на \*\*\*\*\* да заплати паричната равностойност на униформено облекло в размер на лимита за съответните години на служителя, тъй като правото на същия да бъде компенсиран парично възниква след прекратяване на служебното му правоотношение, което в случая не е прекратено. На основание чл. 8, ал. 1 от Наредба № 8121з-1010/24.08.2015г., униформеното облекло съставлява лично вещеве доволствие и се получава лично от служителя срещу подпис във вещевата книжка, като единствено от волята на ищеца зависело дали същото ще бъде усвоено до установения лимит. Твърди, че за процесния период от 2018г. до 2021г. ищецът не е усвоявал отпуснатите му суми в размер на 400 лева, като имал възможност да направи това при явяването си във вещевото звено към Дирекция УССД и да се снабди с необходимото му облекло. В отговора са развити съображения, че за част от исковия период, от 01.04.2018г. до 01.08.2020г., разпоредбата на чл. 181, ал. 3 ЗМВР не предвижда възможност за предоставяне на левовата равностойност на ободряващите напитки. Такава възможност била установена с редакцията на закона от 01.08.2020г., съответно 04.08.2020г. с редакцията на чл. 9, ал. 1 от Наредба за определяне на условията и реда за осигуряване на левовата равностойност на полагащата се безплатна

храна на служителите на МВР за извършване на дейности, свързани със специфичен характер на труда, и осигуряване на левовата равностойност на ободряващи напитки на служителите на МВР, полагащи труд през нощта от 22:00 до 06:00 ч. Считано от 04.08.2020г. на служителя ежесечно са се плащали ободряващите напитки, съобразно положените часове нощен труд. Релевира възражение за изтекла погасителна давност, като поддържа, че е приложима тригодишната погасителна давност по отношение на процесните вземания.

По изложените съображения моли за отхвърляне на исквете.

След преценка на събраните по делото доказателства, съдът прие за установено следното:

За основателността на предявените иски в тежест на ищеца е да докаже наличието на служебно правоотношение с ответника за посочената в исквата молба длъжност, също че министърът на вътрешните работи е издал през процесния период заповед за лимит в размер на 400 лева, на базата на който се осигурява униформеното облекло на служителите, сред които спада и ищецът, както и че е подавал ежегодно заявка за ново униформено облекло, също че е полагал нощен труд през процесния период.

В тежест на ответника е да докаже, че е предоставил на ищеца дължимите за процесния период униформено облекло и ободряващи напитки.

Не се спори между страните, а се установява и от приложената по делото кадрова справка, че през процесния период ищецът е заемал при ответника посочената в исквата молба длъжност- старши полицаи (водач на патрулен автомобил; в 01 група, 04 сектор,, Охрана на обществен ред и оперативни обекти“ към отдел „Охранителна полиция“ при \*\*\*\*\*.

Безспорно е по делото, че заеманата от ищеца длъжност изисква да изпълнява служебните си задължения в униформено облекло. Ето защо, на ищеца ежегодно се полага униформено облекло и друго вещеве имущество и снаряжение, доколкото съобразно разпоредбата на чл. 181, ал. 2 ЗМВР на държавните служители се осигуряват работно и униформено облекло и друго вещеве имущество и снаряжение, а на неносещите униформа се изплаща ежегодно парична сума за облекло, като съгласно ал. 4 на същия текст, размерът на сумите и доволствията по ал. 1- 3 се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

По делото се установи от представените заповеди № 8121з- 632/ 13.06.2018г., заповед № 8121з-167/18.02.2019г., заповед № 8121з- 250/ 18.02.2020г. и заповед № 8121з- 129/ 02.02.2021г. на министъра на вътрешните работи, че в периода от 2018г. до 2021г. е определен лимит (сума) за униформено облекло за държавните служители, изпълняващи служебните си задължения в униформено облекло, в размер на 400 лева.

От заключението на приетата и неоспорена съдебно-счетоводна експертиза, която след преценка по чл. 202 ГПК следва да бъде само частично кредитирана. В част I от констативно-съобразителната част от същата се твърди, че ищецът не е усвоил лимитите за периода 01.01.2018г. – 31.12.2021г. От вещевата книжка се установява, че за периода от

01.01.2018г. до 31.12.2018 г. същият е усвоил сума в размер на 288,97 лева, за периода от 01.01.2019г. до 31.12.2019г. същият е усвоил сума в размер на 108,91 лева, за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2020г. същият е усвоил сума в размер на 251,03 лева и за периода от 01.01.2021г. до 31.12.2021г. същият е усвоил сума в размер на 131,88 лева, тоест предоставеният лимит в размер на 400 лева/ годишно е усвоен частично.

По отношение на дължимите суми за униформено облекло в Закона за Министерство на вътрешните работи никъде не се предвижда правото униформените служители при неполучаване на вещеве имущество да получат неговото парично обезщетение. Тази възможност е уредена през 2015 г. в чл. 19, ал. 2 от Наредба № 8121з- 1175/29.09.2015 г. /ДВ бр. 78 от 09.10.2015 г./, но периодът, за който на неполучилия вещеве имущество /униформено облекло/ служител се изплаща обезщетение е точно определен и обхваща предходната година и пропорционално на отработеното време за текущата година, в която е прекратено служебното му правоотношение. Липсва предвидено правно основание за изплащане на стойността на вещеве имущество за посочените периоди. В допълнение, ищецът не предоставя никакви касови ордери, касови сметки, фактури, от които да става ясно, че същият е закупувал необходимото му облекло.

С оглед изложеното, съдът счита, че предявеният иск е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

Неоснователността на тази претенция обуславя неоснователност и на акцесорната претенция за обезщетение за забава в размер на законната лихва върху посочената главница.

По отношение на дължимите суми за ободряващи напитки, следва да се посочи следното. Съгласно разпоредбата на чл. 181, ал. 3 ЗМВР, редакция ДВ бр. 97/ 2017г., за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 – 3 и ал. 3 ЗМВР се осигурява безплатна храна, а на полагащите труд през нощта от 22,00ч. до 06:00ч., се осигуряват ободряващи напитки. Размерът на доволствията и условията и реда за предоставянето им се определят ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи.

Съгласно чл. 181, ал. 3 ЗМВР, изм. ДВ бр. 60 от 2020г., в сила от 01.08.2020г., на служителите по чл. 142, ал. 1 и 3 ЗМВР, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се осигурява левовата □ равностойност.

В изпълнение на чл. 181, ал. 3 ЗМВР е издадена Наредба № 8121з-904/ 30.07.2015г. за определяне на условията и реда за предоставяне на безплатна храна на служителите на министерството на вътрешните работи за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите, и на ободряващи напитки на служителите, полагащи труд през нощта от 22,00 ч. до 06,00 ч., издадена от министъра на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 62 от 14.08.2015 г., в сила от 14.08.2015г.).

В чл. 9, ал. 1 от Наредба 8121з-904/30.07.2015 г. (редакция ДВ, бр. 62 от 2015 г., в сила

от 14.08.2015 г.) е предвидено, че по време на полагане на нощен труд от 22,00ч. до 06,00ч. на служителите на МВР се осигуряват ободряващи напитки – чай, кафе, какао, енергийни и съдържащи кофеин напитки, и други. В чл. 10 (редакция ДВ, бр. 62 от 2015г., в сила от 14.08.2015г.) от посочената наредба е предвидено, че ободряващите напитки не могат да се компенсират с пари.

Разпоредба на чл. 9 от Наредбата е изменена с ДВ бр. 69 от 2020г., в сила от 4.08.2020г. и гласи, че на служителите на МВР, на които по време на полагане на нощен труд от 22,00ч. до 06,00ч., се полагат ободряващи напитки- чай, кафе, какао, енергийни и съдържащи кофеин напитки, се осигурява тяхната левова равностойност, а разпоредбата на чл. 10 е отменена.

От анализа на посочената нормативна уредба следва, че разпоредбата на чл. 181, ал. 3 ЗМВР, в редакцията от 2017г., до изменението му с ДВ бр. 60, в сила от 01.08.2020г., не предвижда възможност за предоставяне на левова равностойност на ободряващите напитки, а съгласно чл. 10 от посочената наредба в редакцията му от 2015 г. в сила до отмяната му с ДВ, бр. 69 от 2020г., в сила от 04.08.2020г., ободряващите напитки не могат да се компенсират с пари.

Настоящият съдебен състав намира, че забраната следва да бъде тълкувана в смисъл, че не може задължението на работодателя за предоставянето на ободрителните напитки за конкретни дежурства да бъде изпълнено чрез заплащане на тяхната левова равностойност вместо чрез реалното им предоставяне, тъй като те имат целево предназначение, както и не може служителят да откаже да получи своевременно предоставени ободрителни напитки и да претендира от работодателя заплащане на тяхната равностойност. Тази забрана обаче не означава, че когато работодателят не е изпълнил своевременно задължението си да осигури ободрителни напитки, служителят не може да получи обезщетение вместо изпълнение по общото правило на чл. 79 ЗЗД, равняващо се на паричната стойност на непредоставените напитки. Обратното тълкуване би означавало, че практически неизпълнението на задължението за предоставяне на ободряващи напитки не води до каквато и да е санкция за работодателя, т.е. че реалното осъществяване на правото на служителя да получи тези напитки не е обезпечено по никакъв начин. Реалното изпълнение на това задължение на работодателя след изтичане на периода, за който се дължи, също е невъзможно, доколкото ободряващите напитки се дължат само по време на реално полагания нощен труд, но не и след това. Липсата на възможност за реално изпълнение, както и за компенсаторно парично обезщетение вместо изпълнение в полза на кредитора, би довело и до лишен от правна и житейска логика резултат работодателят (длъжникът) да се освобождава от това си задължение чрез неговото просто неизпълнение, каквато не е целта на закона. С оглед изложеното настоящият съдебен състав намира, че задължението на работодателя от реално се трансформира в задължение за компенсаторно обезщетение. Липсата на възможност както за реално изпълнение, така и за компенсаторно парично обезщетение, в каквато насока са възраженията на ответника, би довело до резултат длъжникът от собственото си неизпълнение да се освободи от изпълнението на неговото

задължение.

Ответникът не представя доказателства, че е изпълнил задължението си да предостави на ищеца ободряващи напитки по време на нощни дежурства. От заключението на назначената СИЕ се установява, че през процесния период със заповеди на министъра на вътрешните работи е била определена сума за ободряващи напитки в размер на 0,60 лева за дежурство през нощта. Както беше посочено по-горе, съдът приема, че ищецът действително е полагал нощен труд, доколкото ответникът е начислил възнаграждение за това. Видно от заключението на вещото лице, за периода от 01.04.2018г. до 31.12.2020г. няма данни на ищеца да са били предоставяни напитки по време на дежурствата. Левовата равностойност на полагащите се напитки е в размер на сумата 92,40 лева.

Изложеното обуславя извод, че през периода от м. април 2018г. до м. декември 2021г. ищецът действително е положил 211 дежурства, за всяко от които му се дължи сумата от 0,60 лева. Съгласно заключението на вещото лице, за периода от м. януари 2021г. до м. декември 2021г. на ищеца е била платена сумата 34,20 лева, същата следва да бъде приспадната от общо дължимата сума в размер на 126,60 лева. При това положение ответникът остава да дължи разликата в размер на сумата 92,40 лева, което обуславя извод за основателност на предявения иск.

По отношение на дължимите разноски:

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни.

Ищецът е направил разноски за адвокатски хонорар в размер на 500 лева. До приключване на устните състезания ответникът е направил възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Съдът след като съобрази правната и фактическа сложност на производството по делото, събраните доказателства, броят на съдебните заседания, осъществената защита, чрез относими към предмета на спора доказателства и възражения, намира, че възнаграждението следва да бъде намалено до размер на сумата 400 лева. Съобразно с уважената част от исковете, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски в размер на 21,84 лева.

Ответникът претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Размерът на дължимите разноски за юрисконсултско възнаграждение в този случай следва да се определи по указанията в разпоредбата на чл. 78, ал. 8 ГПК. От това следва, че при определяне на дължимите разноски за юрисконсултска защита, съдът се ръководи от размерите, посочени в Наредба за заплащането на правната помощ, към която разпоредбата на чл. 37 от ЗПрП препраща. В случая съдът счита, с оглед правната и фактическа сложност на делото, на юрисконсулта на ответника следва да бъде определено възнаграждение за процесуално представителство в размер на 100 лева. Съобразно с отхвърлената част от иска, на ответника следва да бъдат присъдени разноски в размер на 94,54 лева.

Съгласно ТР № 6 от 06.11.2013 г., ОСГТК на ВКС държавните служители в Министерство на вътрешните работи са освободени от заплащане на държавни такси по граждански дела, свързани с тяхното служебно правоотношение, поради което и при

образуване на делото такава не е събрана.

Предвид изхода на делото ответникът следва да бъде осъден да заплати в полза на Софийски районен съд държавна върху уважената част от исковите претенции- 50 лева. В тежест на ответника следва да се възложи и възнаграждението на вещото лице, заплатено от бюджета на съда, съобразно уважената част от претенцията, или сумата 13,52 лева.

Така мотивиран, съдът

## РЕШИ:

ОСЪЖДА \*\*\*\*\*, със седалище и адрес на управление: гр. \*\*\*\*\*, да заплати на К. С. С., с ЕГН: \*\*\*\*\*, сумата 92,40 лева (деветдесет и два лева и четиридесет стотинки), представляваща дължима паричната равностойност за неусвоен лимит за ободряващи напитки, дължими при полагане на нощен труд от 22,00 ч. до 06,00 ч., за периода от месец април 2018г. до месец декември 2021г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба- 19.01.2022г., до окончателното плащане на сумата.

ОТХВЪРЛЯ предявения от К. С. С., с ЕГН \*\*\*\*\*, против \*\*\*\*\*, със седалище и адрес на управление: гр. \*\*\*\*\*, иск за сумата 1600,00 лева (две хиляди лева), представляваща легова равностойност на неусвоения лимит за униформено облекло като неоснователен.

ОСЪЖДА \*\*\*\*\*, със седалище и адрес на управление: гр. \*\*\*\*\*, да заплати на К. С. С., с ЕГН: \*\*\*\*\*, сумата 21,84 лева, представляваща направени в първоинстанционното производство разноски, съобразно с уважената част от исковите.

ОСЪЖДА К. С. С., с ЕГН \*\*\*\*\* да плати на \*\*\*\*\*, със седалище и адрес на управление гр. \*\*\*\*\*, сумата 94,54 лева (сто и деветдесет лева и деветдесет и девет стотинки), представляваща направените в първоинстанционното производство разноски, съобразно с отхвърлената част от исковите.

ОСЪЖДА \*\*\*\*\*, със седалище и адрес на управление: гр. \*\*\*\*\*, да заплати по сметка на Софийски районен съд сумата в размер на 63,52 лева (шестдесет и три лева 52 ст.), съобразно уважената част от исковите, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК

Решението може да се обжалва с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от датата на връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: \_\_\_\_\_